

WHO SAYS YOU CAN'T CHANGE THE PAST?

Shabbos Shuva Drasha
with Rabbi Yaakov Fisch

OCTOBER 5, 2024 | 6:25PM

etzchaim.org

10167 san jose blvd.

Rabbi Moshe Chaim Luzatto (1707-1746)

מדת הרכמים היא קיומו של עולם, שלא יהיה עomid זולתו כלל בכלל. ואף על פי כן אין מدت פ דין

ולוקה, זהה, כי לפי שורת הדין ממיש, היה ראוי שהחוטא יענש מיד רקף לחטאו בלבד, המתקנה כלל. וגם שהענש עצמו יהיה בחרון אף, פראי למי שטמירה פי הבורא יתברך שמו. ושלא יהיה תקון לחטא כלל.

כִּי הָנִיה בְּאִמֶּת, אֵיךְ יִתְקַוּ כָּאָדָם אֶת אֲשֶׁר עִת וְחִטָּא כִּבְרָה נִעֶשֶׂה? הָרִי שְׁרַצְחַ הָאָדָם
אֶת חַבְרוֹ, הָרִי שְׁנָאָפָּה, אֵיךְ יוּכָל לִתְקַוּ הַדָּבָר הָזֶה? קִוְיָכָל לְהַסִּיר הַמְעֵשָׂה הַעֲשֵׂי מִן
הַמְצִיאוֹת?

אמנם, מدت הרכמים היא הנטען הפרק השלישי דברים שזכרנו: דהינו, שיתן זמן לחוטא ולא יכחיד מן הארץ מיד כפחתה. ושהענש עצמו לא היה עד לכלה.

ושהתשובה תנעת לחוטאים ביחס גמור, שיתחייב עקירת הרצון כעקירת המשעה. דהיינו, שבחיות השב מכיר את חטא ומזה בו ומتابונו על רעתו ושב ומתחרט עליו חרטה גמורה דਮוקרת כחרתת הנדר מפש שהוא מתחנים למגורי והיה חפים ומשתוקק שמיעולם לא היה נעשה הדבר והוא מצער בלבו צער חזק על שכבר נעשה הדבר ועוזב אותו להבא ובזמן מפנה, הנה עקירת הדבר מרצונו, יჩשב לו כעקירת הנדר ומתכפר לו. והוא מה שאמר הכתוב (ישעה ו): וזר ענץ וחתתך תכפר, שהען זר מפש מהמציאות ונתקער במה שעכשו מצער ומנחם על מה שהיה למפרע.

The trait of mercy is certainly the pillar of the world. For it could not endure without it at all whatsoever. But nevertheless, G-d's attribute of justice is not negated. For according to strict justice it would be proper that:

* the sinner be punished immediately for his sin without any delay whatsoever.

* that the punishment itself be wrathful as befits one who rebels against the word of the Creator, blessed be His Name.

* that there be no possible repair whatsoever for the sin.

For in truth, how can a man rectify what he has made crooked after committing the sin? **If one murdered his fellow or committed adultery?**

How can he possibly rectify this? Can he undo a deed already done from existence?

But the attribute of mercy reverses the three aforementioned matters.

* it grants that the sinner be given time and not be eradicated from the earth immediately upon sinning.

* that the punishment itself not utterly destroy him.

* that the opportunity of repentance be granted to sinners as a complete kindness, so that the uprooting of the will be counted as the uprooting of the deed.

Thus when the penitent man recognizes his sin and admits it, and reflects on his evil, repents of it and completely regrets ever having done it, as he would regret [in annulling] a certain vow, in which case there is complete regret, and he desires and longs that this deed had never been committed, and pains himself strongly that the matter was done, and renounces it for the future, and flees from it - then the uprooting of the deed from his will is counted to him as the annulment of a vow and he gains atonement for it. As scripture says: "your iniquity is gone and your sin atoned for" (Isaiah 6:7) - that the sin is actually removed from existence, and uprooted through his paining himself and regretting in the present what he had done in the past.

Chovos Halvovos Rabbi Bachya ben Joseph ibn Paquda from 11th Century (Saragossa, Spain)

ובקשות המחדלה את על כניעתו ושפלותו לפני האלים והתוודה בעוננו סבת המחדלה לו כמו שנאמר (משל כי) ומזה ועוזב ירחים ואמר ברכך זה (ירמיה ב) הנה נשפט אותה על אמרה לא חטאתי ואמר (משל כי) מכה פשעינו לא יצאתי, וזכה גראה בין בני אדם **כى החוטא לחברו כשיכנע לו ויודה שחתא לו והרעד אליו ובקש ממנה המחדלה והכير**

חִבְרָוּ מִקְרָנוּ שֶׁהוּא מִתְחַרְתּוּ עַל מָה שָׁקָדְמָ לְזָהָן הַחֲטָא לֹא יִתְעַכֵּב מַלְמָחֵל לְזָהָן וַיַּעֲבֵר עַל פְּשָׁעָו וַיַּסְרֵר מָה שִׁיאַשׁ לֹא בְּלִבּוֹ מִן הַגּוֹטִירָה.

Beseeching forgiveness demonstrates submission and humility before G-d, and confession of one's sin is a ground for forgiveness, as written: "he who confesses and renounces them will obtain mercy" (Mishlei 28:13). Regarding the opposite of this, it is said: "[Yet you say, Because I am innocent, surely his anger shall turn from me.] Behold, I will contend with you, because you say, I have not sinned" (Yirmiyahu 2:35), and "he that conceals his transgressions will not succeed" (Mishlei 28:13). **Similarly we can observe among human beings, that if one wrongs his fellow, and afterwards humbles himself towards him, and admits that he sinned against him and wronged him and beseeches forgiveness from him**, and the fellow recognizes that he truly regrets the wrong he committed, the fellow will not refrain from forgiving him and will overlook the wrong-doing, and the grudge in his heart against him will be removed.

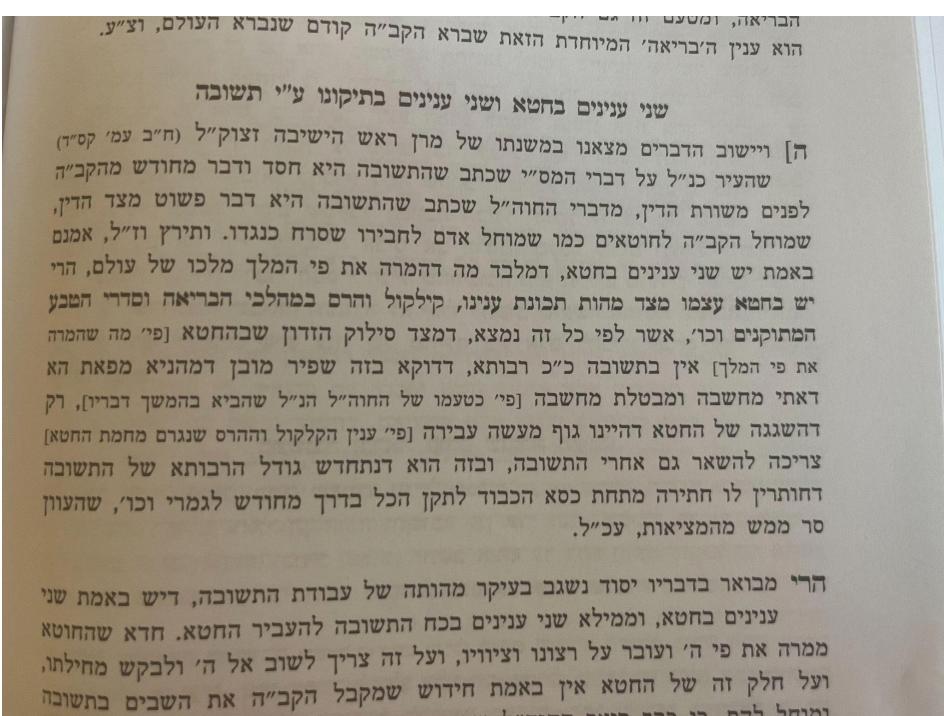
Rabbeinu Yonah- Rabbi Yonah ben Avraham Gerondi (Died-1264) Toledo, Spain

מִן הַטּוֹבּוֹת אֲשֶׁר הַיְתִיב הַשֵּׁם יִתְבְּרֹךְ עַמּוֹ בָּרוֹאֵיו, כִּי הִכִּין לָהֶם הַדָּרֶךְ לְעֹלּוֹת מִתְזָקָה פָּחַת מַעֲשֵׂיָהֶם וְלִנְזָסֵס מִפְּחַד פְּשָׁעֵיָהֶם, לְחַשֵּׁשׁ נִפְשָׁם מִפְּנֵי שְׁחָתָה וְלְהַשִּׁיב מִעַלְיָהֶם אַפְּוֹן, וְלִמְדֹם אֶל הַזָּהָרִים לְשׁוֹב אֲלֵיו כִּי יִחְטֹאוּ לֹא, לְרַב טוֹבָו וְיִשְׁרֹא כִּי הוּא יְדֹעַ יִצְרָם,

Among the good things which God, may He be blessed, has bestowed upon His creations is the path which He prepared for them to ascend from the baseness of their actions, to escape the trap of their inequities, to hold their souls back from destruction and to remove His anger from upon them. Because of His goodness and uprightness, He has taught them and warned them to return to Him when they sin against Him - for He understands their nature,

Rav Yeruchem Olshin- Rosh Yeshiva BMG Lakewood

Talmud Pesachim 54a

תניא: **שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם, ואלו הן: תורה, ותשובה, וגן עדן, אגיהם, וכטאת הכבוד, ובית המקדש, ושםו של מישים תשובה, דכתיב: "בטעם הרים ילאו", וכתיב: "תשב אונוש עד דכא ותאמר שובו בבי אדים".**

תניא: **שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם, ואלו הן: תורה, ותשובה, וגן עדן, אגיהם, וכטאת הכבוד, ובית המקדש, ושםו של מישים.**

Seven phenomena were **created before the world was created**, and they are: Torah, and **repentance**, and the Garden of Eden, and Gehenna, and the Throne of Glory, and the Temple, and the name of Messiah.

Rabbi Elchonon Wasserman- (1874-1941)

רבי שמעון בן יוחי אומר: **אפילו צדיק גמור כל ימי ומרד באחרונה – איבד את הראשות**, שנאמר: "צדיק הצדיק לא תצילנו ביום פשענו". ואפילו רשות גמור כל ימי ועשה תשובה באחרונה – אין מזכירים לו שוב רשות, שנאמר: "וירשות הרשות לא יכשלה בה ביום שובו מרשותו".

Rabbi Shimon ben Yoḥai says: ***Even if one was completely righteous all his life and he rebelled by sinning at the end of his life, he loses his early merit***, as it is stated: "The righteousness of the righteous shall not deliver him on the day of his transgression" (Ezekiel 33:12). And similarly, even if one was completely wicked all his life and repented in the end, he is no longer reminded of his wickedness, as it is stated in the continuation of the verse: "And as for the wickedness of the wicked, he shall not stumble over it on the day that he turns from his wickedness."

וניהי כמחאה שננות ומחאה זכיות? אמר ריש ל קיש: בתרהא על הראשות.

The Gemara asks: But an individual who performed mitzvot all of his life and then sins should at least be like one whose acts have been half sins and half merits, i.e., each should be of equal weight. Why, then, is he pronounced guilty? Reish Lakish said: ***This is not referring to an individual who has merely sinned but to one who regrets all the initial mitzvot he performed in the past***. In this case the mitzvot he performed are not taken into account.

Talmud Sukkah 52b:

אמר רaba: בתקילה קראו "הַלְּבָר", ולבסוף קראו "אוֹרָח", ולבסוף קראו "אִישׁ", שנאמר:
"ויבא הָלָבָר לְאִישׁ הַעֲשֵׂר וַיַּחֲמֹל לְקַחַת מְצָאָנוֹ וַיַּמְבְּקֹרֶז לְעַשֹּׂת לְאוֹרָח", וכתייב: "וַיַּקְרֹב אֶת
כְּבָשָׂת הָאִישׁ הַרְשָׁה וַיַּעֲשֵׂה לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו".

Rava said: Initially, the verse called the evil inclination a **traveler** coming from afar. Subsequently, the verse calls it a **guest**, as one welcomes it. Ultimately, the verse calls it man, indicating significance, as it became the **homeowner**. As it is stated in the parable of the poor man's lamb that Nathan the prophet said to David: "And there came a traveler to the rich man, and he was reluctant to take of his own flock and of his own herd, to prepare for the guest" (II Samuel 12:4). And it is written in the same verse: "And he took the poor man's lamb, and prepared it for the man that was come to him." In other words, the evil inclination that began as a traveler gradually rose in prominence.

Is a sex addiction similar to other addictions?

Yes. The "addiction feeling" is what makes it similar. The craving for sex is similar to cravings felt for alcohol or drugs by those who have addictions to these substances. It's an overwhelming compulsion or temptation that's so strong you feel that you have to have it. It's an out-of-control feeling, never feeling satisfied feeling or a constant battle to take control of something that's on autopilot. You return to the behavior — over and over again — despite the negative consequences. (cleveland clinic.org)

Rambam - Rabbi Moshe Ben Maimon. Cordoba, Spain (1138-1204)

אין לך דבר בכל התורה כליה שהוא קשה לרוב העם לפרש אלא מן העניות וביאות האסורים. אמרו חכמים בשעה שגאנצטו וישראל על העניות בכו ובקלו מצוה זו בתרומות ובכיה שנאמר (במדבר י א) "בכה למשפחתנו" על עסקי משלחות:

There is nothing in the entire Torah that is more difficult for the majority of people to separate themselves from than sexual misconduct and forbidden relationships. Our Sages said: When the Jews were commanded regarding forbidden sexual relations, they wept and accepted this mitzvah with complaints and moaning, as implied by the phrase: "Crying among their families," [which is interpreted as meaning]: "Crying about family matters."

ואמרו חכמים גזל וענויות נפשו של אדם מתאהה לו ומחפשתן. ואין אתה מוצא קהיל בכל זמן וזמן שאין ביה פריצין בעניות וביאות אסורים. [יעוד] אמרו חכמים רב בגזל מעוט בעניות ובהכל באבך לשון הרע:

Our Sages said: A person's soul desires and craves theft and forbidden sexual relations. ***You will never find a community that does not have some people who are promiscuous regarding forbidden relationships and prohibited sexual conduct.*** Moreover, our Sages said: Most people trespass with regard to theft; a minority with regard to forbidden sexual conduct, and all with regard to the shade of undesirable gossip.

לפיכך ראוי לנו לאדם לנכוף יצורו בדבר זה ולהריגל עצמו בחדשנה יתרה ובמחשבה טהורה ונבדעה נכונה כדי להנצל מהן. ויזהר מן היחוד שהוא הגורם הגדול. גודלי

החכמים פיו אומרים לתלמידיהם הזכירו ב' מפני בט' הזכירו ב' מפני פ' למד
لتלמידיהם שלא יתבונשו מדבר זה ויתרפקו מן היחוד:

Therefore it is proper for a person to subjugate his natural inclination with regard to this matter and train himself in extra holiness, pure thought, and proper character traits so that he will be guarded against them.

He should be very careful with regard to entering into privacy with a woman, for this is a great cause [of transgression]. Our great Sages would tell their students: "Watch me because of my daughter," "Watch me because of my daughter-in-law," so that they would teach their students not to be embarrassed about such matters and distance themselves from entering into privacy with women.

וכן ינרג להתרחק מן בישוק ומן השכירות ומדברי עגבים שאליהם גורמים גודלים והם מעלות של עריות. ולא ישב בלא אשה שמנרג זה גורם לטהרה יתרה. **גדולה מכל זאת אמרו פנה עצמו ומחשבתו לדבריו וריחיב דעתו בחקמה שאין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פניו מן המכמה.** ובחקמה הוא אומר (משל ה יט) "איילת אהבים ויעלה חן דידייך ירוץ בכל עת באהבתה תשגה תמיד":

Similarly, a person should distance himself from levity, intoxication, and flirtation, for they are great precipitators and steps [leading] to forbidden relations.

A man should not live without a wife, for this practice leads to great purity. And [our Sages gave] even greater [advice], saying: "**A person should always turn himself and his thoughts to the words of the Torah and expand his knowledge in wisdom, for the thoughts of forbidden relations grow strong solely in a heart which is empty of wisdom.**" And in [Solomon's words of] wisdom [Proverbs 5:19], it is written: "It is a beloved hind, arousing favor. Her breasts will satisfy you at all times. You shall be obsessed with her love."